

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre... 16 kor.
Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
Egész évre... 20 kor.
Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
Egész évre... 24 kor.
Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
szombat utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
vagy megőrzésére nem vállal kötelességet.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, márczius 20.

Szárazföldi pénzvezeték.

A *Lévay* nevet eddig csak az irodalomtörténetből s a Budapesti Szemléből ismertem: Lévay Józsefről. Az irodalomtörténetben röviden, de eléggé megdicsérik az öreg urat. A Budapesti Szemlében pedig az öreg ur bánik el hosszasan, de ugyancsak kegyetlenül a mai irodalommal. (Könnyű neki, aki Arany Jánosnak volt barátja!) És a kemény kritikák mellett irimmár nagyon elgyöngült verseket, amelyekben már nem látszik Arany János barátsága).

Nem kevés csodálkozással láttam tehát az országgyűlési tudósításban is tegnap egy *Lévay* nevű képviselő nevét. Szónokolt. A lapok nem dicsérték meg. S mégis feltűnt beszédében egy mondat, a melyben azt kívánta, hogy az Adria tengerhajós társulat *köteleztessék a magyar visszavándorlók ingyen hazaszállítására*.

Bizarr gondolatnak látszik, de annyi haszna lesz, hogy a magyar közvélemény figyelmét fel fogja hívni az Adriára.

Voltaképpen nagyon kevesen vannak köztünk, akik az Adriáról valami sokat tudnának.

Eddig jobb is volt minél kevesebbet tudni róla. Tengerhajós társaság, a melynek feladata volna a magyar tengerészet fellendíteni, ezért kap is a kormánytól hatalmas segínyt, a mely aztán pontosan eljut egyes kormányparti képviselők zse-

bébe, akik elég élelmesek voltak magukat az Adria igazgatóságába beválasztatni.

Vagyis az Adria nem volt más, mint egy igen czélszerűen szervezett csatorna az állampénztárból az igazgatósági tagok zsebeibe. Szárazföldi pénzvezeték. Ezzel szemben a hazafias működés abban nyilvánult, hogy ha ujhajóra volt a társulatnak szüksége, azt megrendelte Triesztben; mikor javítani kellett s nagyobb munka volt, ugyancsak Triesztnek juttatta, csak az apróbbakat adta alamizsnául Fiuménak.

Tehát az Adria eddig Triesztnek és a magyar bankár-képviselőknek volt egyszerű pénzesatornája a magyar adófizető nép keserves filléreiből. Mi fizettünk a társulatnak s viszonzásul nem kaptunk tőle semmit.

Most folyik a segélyezés tárgyalása a képviselőházban; nem kevesebb mint 12 évre kívánják a szerződést megújítani, a mainál terheesebb feltételek mellett. S ha a magyar közvélemény fel nem szólal, akkor keresztül is megy a javaslat és lekötik Magyarországot megint 12 évre.

Vannak persze, a kiknek jól esnék a szárazföldi pénzvezeték zavartalan működését biztosítani újabb 12 esztendőre, még ha az állam érdekeinek legvilágosabb feláldozásával is.

Ezzel szemben a magyar közönségnek fel kell emelnie a maga szavát. Ha a társulatot segélyezzük, legalább annyit megvárhatunk tőle, hogy a magyar érdekeket a mennyire csak lehet, fölkarolja.

Nekünk pedig most egyik legégetőbb kérdésünk a kivándorlás kérdése.

A legutóbbi statisztikai kimutatások szerint a magyarországi kivándorlók közt nemzetiségre nézve van 25% magyar, 45% tót, 13% oláh. Ezek közül a magyarok visszatelepítése az elhagyott nemzetiségi helyekre kétszeres nyereség volna.

Es jönnének is véreink vissza. Nap nap után közölnek a lapok amerikai magyaroktól leveleket, a melyek telve vannak keserves panaszokkal, vágyódással a haza után. Éppen a napokban járta be az összes lapokat Amerikának keserű gúnynyal travesztált neve: *Nyomorika*. Ez is egy magyar kivándorlottól származott.

Micsoda nyereség volna ezeknek a haza vágyakozóknak visszatelepítése! Mint a hogy a tékozló fiu is jobban megbecsülte az ősi küszöböt az otthon maradtottnál.

Ezek ingyen visszaszállítása hazafias és egyúttal hasznos cselekedet volna; persze csak úgy, ha *csak a magyar* kivándorlottoknak jutna ez a kedvezmény. Ha a visszavándorló nem akar magyar lenni, akkor jobb, ha odakünn elangolosodik, mintha idebenn nemzetiségi és szociálista izgatóvá cseperedik. S ha ezek helyett magyarokat telepítenek vissza, ha az országgyűlés elfogadja Lévay indítványát, akkor az Adria be fogja tölteni hivatásának egyik részét.

De ezenkívül még sok minden kell, hogy az Adria igazán *magyar* hajózási társulat legyen. Nemcsak annyi éppen,

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Önértzet.

Írta: Szabó Ilona.

Kiméltlenül, gorombán csapkodta a szél a járólélek arczába a sűrűn szitáló havas esőt. A férfiak jól fejbenyomott kalapjukat lehúzták egész a füleikig, a kabát gallért ugyanaddig feltűrték, hogy a két védőeszköz akár a legbarátságosabb diskurzusba is kezdhetett egymással s így harcra készen, hosszú lépésekkel, de könnyedén válogatták a sáros ut tetszetősebb helyeit. Nem így szegény nők. Ah, hisz' ilyenkor ők a legszánandóbbak! De hát hogyan is védekezzenek az udvariatlan széluracs ilyen brutalitása ellen? Legokosabb az a napszámos asszony, aki szoknyáját feltűri a derékon körül, bebogyalja fejét egy nagy kendőbe, kitaposott, formátlan cipővel bátran léphet a legnagyobb sár keletkező közepébe; nincs gondja sleppre, kalapra, esőernyőre, nyugodtan megy célja felé. Igen, de aki sleppjét emeli, kalapját óvja s ernyőjével önmagát védi: hogyan néz az ki s hogyan küzködik célja felé? — jaj, jobb meg sem figyelni! . . . Az ember így az ablakból nézve vagy megmosolyogja a szélsősággal viaskodó járói kényeszerűlkét, vagy a legnemesebb részvétet érezi irántuk. Már attól függ, kinek-kinek szíve milyen érzelmek számára van berendezve; jobban mondva: a szemlélőnek milyen az aktuális hangulata.

Tán mindegyiknél szánandóbb az a szegény oláhparaszt, ki jámbor megadással lépked rongyos bocskorában, majdnem nevetséges szánalmasan összetakolt járművének oldala mellett. Két, merészen kiszögellő csontokkal ékeskedő boczikavonszolgatná a csomóba kötött fával megrakott szánkót. Előre nyújtják nyakukat, csak úgy sir le róluk az erőlködés. Becsületes jóakarattal felelnének meg ebbeli hivatásuknak, de bizony a nehéz talpfák meg-megrekednek a sárban.

Közben nagyobb pelyhekben kezd hullógni a hó. Szép fehér csillagocskák, amíg szinte remegve himbálódznak a levegőben, mintha menedéket keresnének bova szálljanak, hogy ne keljen a csunya fekete sárba veszniök. Olyik talál is valahol, de a legtöbbje néma irtozáttal egy pillanat alatt megsemmisül.

Lassan dőcög előre egy kocsi. Fekete, gyászos fekete. Az egyetlen derült szín, ami rajta van, az a néhány hócsillag, mi reá szállva el nem halt hirtelen. Nemsokára egészen fehér lesz a kocsi teteje, sűrűn sorakozik egymás mellé a sok hópihe s mint ártatlanságot szimbolizáló szemfedő nyugszik meg rajta.

Keserves jöngással megy a kocsi után egy összetöprődött öreg asszony — és senki más. Ki aludja halotti álmát a deszka koporsóban, tán férj, vagy gyermek? Kit lehet oly szövetéppősen siratni? . . . A halottat. Ha csak egy piczi köze van szívünknek hozzá megsiratjuk, hisz' ez életben nem látjuk többé soha. Az ily szomorú látvány igen fájdalmas hurokat re-

zegtet meg egy idegen szíven is s a szem nem maradhat szárazon. De vajjon az idegen könyei melyiket illessék inkább: azt-e, ki legyőzve a küzdelmes életet, szövetségre lépett az örök nyugalom adó halállal? — vagy azt a szerencsétlent, aki az élet rögehez tapadva kínos nyomorúságban küzködik, birkózik az étellel, ugyanazon célért: — a halálért?

Boldogabbak a feltámadást örök nyugalommal váró halottak, mint az élet gyötrelmeiben minden perczen vétkező élők s mégis amazokat könyezzük meg.

A véletlen megismertette velem, annak a szegény halott életének megindító tragédiáját. Szomorú nagyon.

Egyszerű öreg ember volt, a mindennapi kenyérért becsülettel dolgozó névtelen semmi. Elcsodálkozom: abban a kicsi koporsóban nyugvó még kisebb testben, hogy férhetett el annyi nemes érzés, amennyi az ő tragédiájának kiszínezéséhez szükségeltetett?

Nagyon sötét színekkel volt meghuzgálva a kontur az ő életéhez. Csak kizdelem, gyötrelmem. Néha valami élénk szín is elővillant, de az is fektetvé vált hirtelen.

Az életerőt kiszívó, hosszas, robotos munka után végre biztos s állandó helyzetbe segítette az Ur Isten. Egy nagy kiterjedésű, virágozó ipartelephez sikerült bejuttatnia második ispánnak. A megállapodottság jóleső, biztos érzete új életerőt, friss életkedvet öntött belé. Amilyen becsületes lelkű s kötelességét szigorúan teljesítő ember volt, talán még előbbre

hogy valamivel több munkát adjon a fiemei hajógyárnak, hanem irányítsa hajójáratait úgy, hogy azzal igazán és kizárólag a magyar kereskedelem érdekeit szolgálja.

Csak hogy persze ehhez egy kis önzetlenség, meg egy kis sovínizmus kellene. S odafönn sokan vannak, a kiknek többet ér egy jól működő pénzvezeték minden hazafias vállalkozásnál s a kik semmitől sem félnek jobban, mint ettől az őszinte jelszótól:

Legyünk sovíniszták! K. A.

Az egyetemi kereszt kérdés.

Az egyetem környékén teljes csend honol. A kapura újabb hirdetést függesztettek ki, a mely szerint az előadások egyelőre szünetelnek. A keresztény ifjak pártja éjjel tartott gyűlésén elhatározta, hogy a memorandumát 111 tagu végrehajtó bizottsága fogja aláírni. A memorandum átadására pedig sorshuzás útján három tagu deputációt küldenek ki. Azt is kimondották, hogy részletes vallomást nem fog egyikük sem tenni, mert ezt előzetesen becsületszavukkal fogadták meg.

Ami az egyetemi ifjuság hétfői erélyes fellépésének rugóit illeti, a liberális sajtó ennek háttérében politikai intrikát keres. Természetes dolog, hogy az ifjuság e vád ellen erélyesen tiltakozik s nyíltan kijelenti, hogy egyedül a legnemesebb intenió, legszentebb meggyőződése vezette.

De lehetnek külső rugók is és valószínűleg ezeket érti a *Magyarország*, mikor a következőket írja:

„Ami azt illeti, hogy kik indították az ifjuság körében ezt a mozgalmat, arra az ifjak azzal válaszolnak, hogy az ifjuság megsekkolta azt a sok szurkálást, amelyben többek között Hermann Ottó részéről március 15-én és Hoitsy Pál részéről részeseült, aki egyik lapban azt írja az ifjuságról, hogy csak rimánkodik a keresztért, de tenni nem tud semmit. Az ifjuság meg akarta mutatni, hogy nem csak kérni tud, hanem tenni is.»

Budapest, márcz. 20. (Saját tud táv.)
Az egyetemi protestáns ifjak nyilatkoza-

tot irtak alá, melyben kijelentik, hogy a keresztkérdésben a katolikusokkal szolidaritást vállalnak. A keresztény ifjaknak ez egyesült fellépése mindenféle örömet kelt.

A határidőzlet reformja a bécsi börzén.

Tegnap délelőtt *Bécsben* összeült a parlament közgazdasági bizottsága, hogy megvitassa a *tőzsdei határidőzlet* reformjának kérdését. *Giovanelli* földművelésügyi miniszter arra utalt, hogy a kormány már ismételt elismerte a mezőgazdasági terményekkel való tőzsdeszerű határidőzlet reformjának szükségességét és késznek nyilatkozott arra, hogy a képviselőházban nemsokára erre vonatkozó törvényjavaslatot fog előterjeszteni. Most a tőzsdehatáridőzlet ügyében tartott szaktanácskozás eredményeinek rendszeres összefoglalása és a tartalomjegyzék készítése van folyamatban. Ezek az előmunkálatok legközelebb befejeződnek és lényegesen meg fogják könnyíteni a képviselőházban benyújtandó törvényjavaslat további előkészítését. Akármilyen lesz is az annak idején benyújtandó törvényjavaslatnak a tartalma, a mezőgazdasági terményekkel való tőzsdeszerű kereskedés reformja olyan lesz, hogy a mezőgazdaság minden jogosult panaszát állandóan és hatásosan orvosolni fogja.

Az angol király esküje.

A király trónra lépése alkalmával teendő eskü szövege felett lefolyt vita után *Salisbury* lord miniszterelnök a felsőházban azt indítványozta, hogy bizottságot küldjenek ki, mely arról tegyen jelentést, hogy az esküszöveg előnyös módon megváltoztatható-e anélkül, hogy az eskü hatása a protestáns trónutódlás fenntartása szempontjából csorbát ne szenvedjen. *Salisbury* lord hozzátéveszi, hogy *mindenkinek sajnálni kell, hogy oly illetlen élességű kifejezések felvételek a szövegbe.* Ezután a tárgyalást elnapolták.

Egy alispán, aki mer.

Nem jól nevelel *Szell* Kálmán az ő fiait.
A szatmármezei alispán p. o. a legkedvesebb

naivitással ír az összes tisztviselők és községek nyakára, hogy a vármegyei szabadelvű pártba lépjenek be. A levél bevezető része így hangzik:

Szatmár vármegye szabadelvű választó polgáraihoz!

Nem minden habozás nélkül határoztuk el a vármegyei szabadelvű párt megalakítását. Tudtuk azt, hogy ezen lépésünk könnyen félremagyarázható, könnyen a politikai küzdelem megkezdésének harczirodójaként fog feltűnni. Semmit sem fájlalnánk jobban, semmi sem lenne ellentétesebb a mi céljainkkal, mint ez. Épen ezen félreértések elkerülése végett tartottuk helyesebbnek, ha nem az egyes kerületek szabadelvű pártjának megalakításával kezdjük meg munkánkat, mely könnyen válhatnék személyes célok látszólagos, vagy valóságos eszközévé. Megkezdettük munkánkat a vármegyei szabadelvű párt megalakításával, mely alkalommal a személyi érdekeknek el kell hallgatniok s melyet nem magyarázhat senki a politikai küzdelem megindításának, hanem egyszerűen azon intelem megértésének, mely Magyarország miniszterelnökének országgyűlési beszédében felénk hangzott s melynek értelme szerint a kormánynak jeleltjei a jövőben nem lesznek, hanem a jeleltje a vármegyei szabadelvű párt erkölcsi ajánló levelével fognak a választó polgárok előtt megjelenni.

Minden esetre igen gyöngéd hangon tartott felszólítás ez, csak az tüntet fel előttünk némi szelid nyomást, hogy *véletlenül* ez a párt csalogató felhívás az alispán részéről az idén lett kiadva, mikor általános tisztújítás lesz a vármegyében.

Reméljük hogy *Szell* Kálmán belügyminiszter tudtul fogja adni *Nagy* László alispán urnak, hogy Bánffy már régebben leköszönt s egy *Szell* nevű jobb indulatu férfi ül a miniszterelnöki széken.

TAJÉKOZTATO.

Márcz. 22., 23., 26 és 27. Fősorozás a tűzoltó őrnyán.

Márcz. 23. Felolvasás a v-velencei Népkörben este 8 órakor.

Márcz. 24. Böjti felolvasás a kath. körben d. e. 11 órakor

Márcz. 24. A hegyközség tavaszi közgyűlése.

is avanszirozik, ha a becsületes, tiszta lelkek kísértő réme, az irigység, a rosszakarat fekete-sárga színei be nem mázsolják a hófehér ártatlanságot. Szemet szurt közkedveltsége és általános becsülése az első ispánnak s iparkodott nyakát szegni a szívós munkát és ritka lojalitást megérdemlő további elismerésnek. A sok áskálódásnak, mardosásnak utóljára is csak az lett a vége, hogy méregfogaival halálosan beleharapott.

Beállított a pohos első ispán az irodába és az ipartelep igazgatója előtt a legalaválabb hazugságokkal vádolta a becsületes öreg Eduárdot. Ha egyszeribe nem puhult meg az igazgató jó szíve, hát gondoskodott ő újabb vádakról, becsületes rágalmakról másodsor, harmadszor is, mik erősebbek voltak az eddigiéknél s természetes, jobban is hatottak. Hiszen olyan könnyű az és olyan jól esik a rossz embereknek az ártatlant, a tisztalelkűt befeketíteni, rágalmazni. Ugy terem a rossz lélekben a rágalom, mint árnyas helyen eső után a gomba.

Szóval: az öreg Eduárdnak az irodából kiadták a könyvét. Világos: mehetsz amerre látsz. Meg sem kérdik: igazak-e a vádak, tudod-e magad valamivel védeni? A sok rágalmazás jó talajra talált, ez ellea ug an hiába argumentálsz. Hosszas, becsületes szolgálatod már csak így leend mezkoronázva: becsületes vagy, mehetsz Isten hírével.

Ugy találta magát az öreg Eduárd, mint az a kis elemista, ki csöndesen ballag haza-

felé s hirtelen egy rakoncátlan pajtása lekapja fejéről a kalapot. Mire szegényke észbekap, a kis dezentor már világgá futott vele. Sirni, utána futni fél, mert amaz erősebb, merészebb: megveri; haza menni sem mer, hisz otthon is hasonló jóban részesül. — Csak mikor megüszultnak véli a láthatárt, akkor kezd el ordítani keservesen, ezzel akarva könnyíteni lelküsméretén s megnyitni az elrepült kalapért kijáró kemény büntetést.

Szegény Eduárdnak is lesztek fejéről a kalapot. Kíméletlenül, durván, majd velerántották becsületes őz fejét is. Mit tegyen? — Kifosztott lelkében feléledt valami kis győren pisálkozó halovány reménység: hátha... Szédülve, támoogyra ment be az irodába. Mikor a kilincsre tette a kezét, szíve olyanokat dobant, mint egy szerelmes ifju szív, ki elő-zör reszket azon ajtó előtt, mely mögött szerelmese várja, hogy a legelső titkos randevun édes bizalmas kettesben praktizálják a bűnös szerelmekedés kezdetben nehéz, de később oly mesteri könnyedséggel folytatható játékaikat. — Reszketett minden ize, alig tudta magát tartani, hogy össze ne essék ott az ajtó előtt. Remegését, félelmét legyőzte mégis a kegyetlen igazságtalanság feletti jogos felháborodása. Benyitott s odabent megint az a buta igazgatóság vett rajta erőt, úgy érezte, mintha a szíve a fejében kalapálna, s ereiben gyorsan keringelő vérebe finom tühegyek volnának elszórva, mik testét szüntelen szurkálják. Elhomályosultak szemei, összefolyt előtte a tágas

irodahelyiség, az összes személyzettel. Azt sem tudta benn van-e az igazgató; megakarta kérdezni, de a hang nem jött ki ajkain. Meggöngyödvé, alázatosan állott, mint egy koldus, ki alamizsnáját várja.

— Hát maga Eduárd mit keres? — hangzott fülébe az igazgató erős hangja, egy tetszék neki, mintha óriás néptömeg tomboló lármáján keresztül hallotta volna meg. Zavardottan, összefüggéstelen félénk szavakkal hebegt valamit. Az igazgató tán nem is értette, csak sejtette, mit mond s bosszusan, nyersen vágta oda:

— Ej öreg ne kinlódjunk, sok volt már a rováson, mekuntam a panaszt. Különben is nincs időm tárgyalni magával, nekem a hiába elfutott idő tetemes veszteség. — Látva, mint roskadozik előtte az a szegény öreg ember, rideg szavai miként sujják agyau, tán szánalomból, de nyilván, hogy a saját lelkiismeretét megnyugtassa, hozzátevé, most már kissé enyhébb hangon:

— Aztán nézze Eduárd maga öreg ember, magának már pih-nés kell, nekem fiatal vas-erő. Azért nem leszünk rossz emberek. No Isten áldja meg. — Azzal, mint aki valami nagylelkűs-éget gyakorolt, öntelt arc-czal, mosolyogva ült le íróasztalához s átszólta a társ-igazgatóhoz:

— Persze, hogy gyöngé az öreg. — A szegény öreg pedig csakugyan gyenge volt. Hogy mindig az igazságnak kell gyávan meghunyászkodni, hogy az a attomos gazság diadalmas-

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, márcz. 20.

A tisztelt Ház tanácskozó termében szavazásra történtek készülődések az ülés előtt, lévén a mai napirendre kitűzve a közönségi kiadásokhoz való hozzájárulás arányának megállapítása végett kiküldendő országos bizottság képviselőházi tiz tagjának a megválasztása.

A karzatokon ismét sok egyetemi hallgató jelent meg, akiket az a hír hozott el, hogy *Rakovszky* István interpellálni fog az egyetemi kerezt-affér dolgában.

De nem volt interpelláció.

A kvótabizottság megválasztása.

Elnök *Perczel* Dezső 10 órakor nyitja meg az ülést.

Napirendre ki van tűzve a kvótának újból való megállapítása tárgyában kiküldendő országos bizottsági tagok választása.

Meg lettek választva: *Andrássy* Gyula gróf, *Apponyi* Albert gróf, *Falk* Miksa, *Horváth* Nándor, *Láng* Lajos, *Matlekovits* Sándor, *Pulszky* Ágost, *Tisza* Kálmán, *Tomatus* Miklós és ifjú *Zichy* János gróf.

Ezzel az ülés véget ért.

Holnap folytatják az »Adria« szerződésről szóló törvényjavaslat tárgyalását, melynek során *Fichler* Győző, *Rakovszky* István és *Molnár* Jenő fognak felszólalni.

Megyei közgyűlés.

— Első nap. —

— márcz. 20.

A vármegye törvényhatósági bizottsága ma délelőtt kezdette meg tavaszi rendes közgyűlését.

Jelen voltak: Dr. *Beöthy* László főispán, *Szynyogh* Péter alispán, *Papp* János főjegyző, dr. *Wallner* Ödön tiszti főügyész, *Baranyi* András, *Keszthelyi* Zoltán tb. főjegyzők, dr. *Cziffra* Kálmán, *Baázsházy* Iván, *Beöthy* Lajos aljegyzők, *Jancsó* Károly és *Hegyesi* Pál tb. aljegyzők, *Barthos* Adorján, *Boccz* Constantin, *Beöthy* Attila, *Bereczky* Géza, *Biró* János, *Böszörményi* Lajos, *Be-*

kodjék fölülte! Mért nem volt ereje ennek a szegény öreg embernek, ki symboluma volt az igazságnak, hogy szembeszállva a becstelenség rágalmával, pár szóval rámutatott volna szepilően ártatlanságára? Talán mert az igazság szerényebb, a rágalom tolakodó, arczátlan.

Erőtlenül, megtörve, szinte ügyefogyottan jött ki az öreg *Eduárd* az iroda ajtaján, ősz feje mellére hanyatlott, két karja szármalmasan lógott lefele, mintha nem az ő testéhez tartoztak volna. Künn a friss levegő körülzörögatta s erre valami józanság kezdett derengeni bomladozó agyában. A szerencsétlen, megtépett lélek a végsőig kapaszkodik minden hajszálai kis reménységbe. Az a halvány, gyöngye fényű remény, mi a lelkére borult irtózatosságtól, sőt féltől felejtette, végig vezette őt az összes ipartelepeken, de mindenütt egy választ nyert. E kálvária utnak minden stációjánál a megsza- badulás öröme reszkettette meg szívét, de az utolsó stációnál világosan meggyőződött róla, hogy halálra ítéltetett.

— Öregem, ha fiatal erődben daskálkodhatunk, nem fizetjük a tehetetlenséget. — Ezt hallani mindenütt — szent Isten! — hisz ez megörjűl! Hat már nem kell sehol, már hasznavehetetlen, öreg — hát akkor miért is él?

(Vége köv.)

liezay Sándor, *Béreczy* Imre, *Beöthy* Pál, *Bis- terszky* Iván, *Baingh* Lajos, *S. Balogh* Mihály, dr. *Buder* Ferencz, *Cziffra* Gerő, *Csorvássy* István, *Des Echerolles* Kruspér Károly, *Des Echerolles* Kruspér Sándor, *Erdélyi* János, *Éder* Géza, *Fülöp* Sándor, *Fráter* Barnabás, dr. *Fássy* Lajos, *Füredy* László, *Fráter* Kálmán, *Fassie* Tódor, *Fekete* György, *Friedmann* Benő, *Fetser* Antal, *Geiringer* Mátyás, *Gerán* János, *Hranyiczky* Károly, *Hegyesi* Márton, *Hermann* János, *Horváth* Endre, *Hamvay* Ferencz, *Hoffmann* Henrik, *Hirschmann* Konrád, *Jerzák* István, *Juricskay* Dezső, *Jelinek* Géza, *Kolontári* János, *Kovács* Béla, *Kovácsnay* Marczel, *Kovács* András, *Kernáts* János, *Kornstein* Hermann, *Lichtmann* József, *Lakatos* Sándor, *Lovassy* Ferencz, *Miskolczy* Árpád, *Mózes* Imre, dr. *Móricz* Ernő, dr. *Márkus* László, *Markovits* Antal, *Molnár* József, *Nagy* Lajos, *Nagy* Ferencz, *Osváth* Lajos, *Olász* Gyula, *Olász* Elemér, *Orley* Kálmán, *Pakala* Tamás, *Papp* Imre, *Platthy* Miklós, *Reinle* Gyula, *Rednik* Gábor, *Rosenberszky* Gyula, *Rigó* Ferencz, *Schwarz* Márton, *Sternberg* Lázár, *Szöllőssy* Ferencz, *Tóth* Albert, *T. Thury* Ignác, *Telegdi* József, *Udvarhelyi* Béla, *Veitersütz* János, *Vidovich* György, *Weigl* Róbert, *Wertheimstein* Alfréd, *Weiszlovics* Emil, *Zigre* Miklós stb. stb.

Az alispán időszaki jelentése és a bíráló választmány, valamint a számonkérőszék jelentései tudomásul vétettek.

A bírói választmány megüresedett tag- sági helyeire: *Kovács* Béla és gróf *Tisza* Kálmán választottak meg.

A székhelyi járás mezőgazdasági bizott- ságába *Fráter* Zoltán és *Bay* Sándor lettek megválasztva.

A vármegyei háziérintő stb. alap 1900. évi számadásai jóváhagyattak s a felmentvé- nyek megadattak.

Elnök főispán *Barthos* Adorján és *Wert- heimstein* Henrik közigazgatási gyakornokokat tb. aljegyzők névezte ki.

Az országgyűlési képviselő-választók név- jegyzékének a királyi közjegyzőknél való őriztetéséért felmerülő díjak viselése iránt a m. kir. belügyminiszterhez felirat intéz- tetett.

A közúti szállításokra vonatkozólag a ke- resk. miniszterhez felirat intéztetett azzal, hogy a vármegye a jóváhagyott szabályrendelet ren- delkezéseivel ragaszkodik.

A III-ik transversalis közút bejárására, a vármegye képviselőtársaság az alispán vagy helyettese és *Csapó* Dezső biz. tag. küldet- tek ki.

A gazdasági munkás és segélypénztár ala- pító tagjai sorába a vármegye 500 koronával belépése határozatott el s a belépésre a köz- ségek és nagyobb birtokosok is felszólít- tatnak.

A tordai járás székhelyének Nagy-Ba- jomba való áthelyezése céljából kiszemelt telkek megvétele s a járásnak »sárréti járás« elnevezése elhatározatott valamint az építke- zések is elrendeltettek.

A vasárnapnak és ünnepnapoknak meg- ülése a vármegyei hivatalokban elrendel- tetett.

A Nagyváradi létesítendő ev. ref. tanító- nőképző intézet részére 1000 korona szavaz- tatott meg.

A Belényesben létesítendő kórház céljaira *Pável* Mihály v. b. t. t. gör. szert. püspök ré- széről tett nagymérvű adományokért a vár- megye hálás köszönetét nyilvánította, a kórház céljaira szükséges telek vételét jóváhagyta s Belényes község képviselő testületét hozzájárú- lásra szólította fel.

Barsvármegye átirata alapján, a mester- séges borok tilalmazása tekintetéből egy vegy- vizsgáló intézet létesítése iránt felterjesztés tétetett.

A kórház szennyvíz csatornájára vonat- kózó szerződés elfogadtatott.

A Körözs melletti lovas kaszárnya bér- letére nézve a felmondási határidő 1 évre hosszabbított.

Bors község és nagyváradi I. szert. kápta- lan között a községi pótadóra nézve felmerült vitás ügy elintézésével a tiszti főügyész biza- tott meg.

Friedmann és *Schwarz* tűzfakereskedők- nek a szállításra vonatkozó ajánlata vissza- utasított.

A eséffai, belényesi és margittai főszo- lga- birói lakoknál szükséges javítások engedélyez- tettek.

Az alispának, a vicinális utak segélyezé- séről, a fürdői utak kavicsolásáról, az új üllői állások betöltéséről, a pénztárak vizsgálatáról, szabadságolásokról stb. szóló jelentései tudomá- sul vétettek.

Bernáth István biz. tag indítványa a köz- utak helyre állítása ügyében — az alispának kiadatott.

A közgyűlést ma, csütörtökön folytatják.

A Szinészegyesület közgyűlése.

— Balla Győri igazgatói engedélye. —

Ditrői Mór elnök 10 órakor megnyitotta az ülést és a jegyzőkönyv hitelesítése után az interpellációkat tűzte napirendre.

Első interpelláló *Thury* Elemér volt, a ki a győri színház ügyében a következő inter- pellációt terjesztette elő:

»Minthogy tudomásom van arról, hogy az igazgató-tanács *Balla* Kálmán koncesszió-kér- vényét ösztől kezdődőleg akceptálta, illetőleg neki a győri színházra az igazgatói engedélyt ez év ösztől kezdte megadta, — miután első- ben is ez ugy az uzussal, mint törvényeinkkel — melyek világosan kimondják, hogy a szin- ész év s így az igazgatók működése is virág- vasárnaptól-virágvasárnapig tart — ellenkezik; miután továbbá nyilvánvaló, hogy a győri szin- ház tőlire sz rződött tagjai nyáron át arra vannak utalva, hogy másfelé keressék meg ke- nyerüket, illetve hogy más direktornál oly szer- ződéseket nyerjenek el, melyek pedig e nélkül ismét más színészeknek nyujtanának existen- tiát, — s végre miután ez esetből a többi igaz- gatók is praecedent alkothatnak a maguk szá- mára s könnyen azt eredményezheti, hogy a régi direktorok sem tartanak nyáron át társu- latot, a leendő új direktorok pedig szintén csak öszre szervezkednek, illetőleg akkor kezdik meg a működést, a mely állapot egy igen nagy számu csoport szerződés nélkül maradását vonná maga után s mint ilyen az egész színészegye- temre végtelenül káros lenne, — kérde: mi in- ditotta az igazgató-tanácsot arra, hogy *Balla* Kál- mánnak a koncessziót az uzussal és törvények- kel ellenkezőleg nem virágvasárnaptól, hanem ösztől engedélyezte?»

Hasonló értelemben interpellált dr. *Jano- vics* Jenő is. Kérdései a következők:

»Van-e tudomása a tanács t. elnökének arról, hogy a tanácsnak az a határozata, mely- nek alapján a győri szinigazgatónak ösztől kez- dődőleg adta meg a koncesszióját; a magas kormány a vidéki színészet kebelében nagy megütközést és mély felháborodást keltett?»

Hajlandó-e a tanács t. elnöke felvilágosi- tást nyujtani a közgyűlésnek azon indokokról, melyek a tanácsot erre az alapszabályellenes fölterjesztésre birták?

Hajlandó-e azt a leiratot, a melylyel a magas kormány ezt a koncessziót kézbesítés végett a tanácsnak leküldte, a közgyűlés tájé- koztatása végett fölolvastatni?»

Elnök válaszában kijelenti, hogy a tanács jól megfontolta határozatát. Hangsúlyozza a helyzet kivételes voltát, de hozzát teszi, hogy ez- zel a tanács praecedent alkotni nem akar.

Janovics nem nyugszik meg az elnök vá- laszában. Látja a tanács jóakarátát az igazga- tóval, de nem a színészekkel szemben. A kivé- telességet nem lehet elfogadni, mert a jövőben praecedenssé fog válni.

A közgyűlés a választ tudomásul vette.

Interpellált még *Arközy* Vilmos, mely után *Egry* Kálmán rosszalásának adott kifejezést a

fölött, hogy gróf *Festetic* Andor a vidéki színiélet főfelügyelője a közgyűlésen nincs jelen. Ditrői elnök elfoglaltsággal menti a gróf távollétét.

Jelenti ezután elnök, hogy a betegen fekvő Ribány József, az orsz. színészegyesület elnöke kinek a közgyűlés névnapja alkalmából küldött levele óhajtott kifejezni jókívánatait, a küldöttséget nem fogadhatja. Janovics meleg hangu üdvözlő iratot fogalmazott, a melyet postán küldenek el a beteg Ribánynak.

Ezután áttértek az Országos Színészegyesület szabályrendeletének tárgyalására.

UJDONSÁGOK.

Merénylő főhadnagy.

Budapestről jelenti tudósítónk telefonon:

Jablonezy Sándor tábornok, a magyar királyi csendőrség felügyelője tegnap délután egy órakeresetében a honvédelmi minisztériumból hazafelé igyekezett. A tábornok lakása a pesti oldalon van s így a várból lejutva egyenesen a lánchídra lépett.

Alig ért *Jablonezy* a pesti hídfőhöz, mikor egy kopott ruhás, 45 évesnek látszó férfi lépett eléje. Alázatosan köszönt, levette a kalapját s fűdetlen fővel egy levelet adott át.

— Tessék elolvasni.

A tábornok meglepetve vette át a levelet, de aztán gyanusnak tűnt fel előtte az ember külseje. Megnézte hát a levelet s rövid habozás után olvasatlanul visszaadta.

— Ismeretlen kéz. Küldje postán.

Ebben a perczen az idegen alázatos külseje megváltozott. Féktelen dühvel *revolvert rántott elő s a tábornok mellének szegezte.*

Jablonezy nem volt ideje a védekezésre. Kardját kirántva, pár lépést hátrált, de mindez nem segített volna rajta, ha a merénylő háta mögött két ember észre nem veszi a történeteket. Ezek villámgyorsan odaugrottak, megragadták a merénylőt s lefegyverezték, mielőtt a *revolvert* elsűthette volna.

A közeli rendőr persze rögtön bekísérte őt a rendőrségre. Ott kivallatták s ekkor bevallotta, hogy neve *Gál* János, csikmezei születésű, nőtlen, volt csendőrségi számvivő főhadnagy. A levélben azt írta, hogy mivel méltatlanul elbocsájtották, a tábornokot megöli.

Kik fogták el a merénylőt?

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) Az a két ember, a ki *Gál* Jánost elfogta, *Klamarik* és *Goldberger* hivatalnokok.

A merénylő vallomása.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) A kihallgatásnál az elszánt merénylő, *Gál* János azt vallotta, hogy *Jablonezy* Sándor tábornok az oka, hogy elbocsájtották a csendőrségtől. — Ez a vallomás valótlannak bizonyult *Jablonezy* azon határozott kijelentésével szemben, hogy *Gál* Jánosnak becsületbeli ügye volt, a melyben a honvédelmi miniszter döntött. Ő nem is ismerte *Gál* Jánost.

* **Trónörökös az egyetemen.** A német trónörökös *Bonmba* költözik s ott be fog lépni a *Borussia* diákegyesületbe, melynek atyja is tagja volt. A trónörökös a *bonni* egyetemnek rendes hallgatója lesz.

* **Dr. Grósz Albert elhunyt.** Néhai dr. *Grósz* Albert halála város és megyeszerte nagy részvételt keltett. Már a kora reggeli órákban kitűzték a gyászlobogót a város és megyeházára, a kir. törvényszéki palotára, az ügyészség épületére és a Biharmegyei Nemzeti Casinó erkélyére. Egész nap városunk legelőkelőbbjei kondoleáltak a bánatba borult, mélyen sujtott családnál, s már a tegnap folyamán számos résztvevő levél és távirat érkezett azonos szándékú gyász és részvét kifejezésül, amelyet a kiváló férfi halála okozott. A szebbnél szebb koszorúk egész özöne érkezett már is a gyászoló családhoz.

A végtisztességtétel ma, csütörtökön délelőtt 10 órakeresetében a fő-utcai gyászszertől. Az orvos-egyesület, Nagyváros törvényhatóságának tagjai, valamint a 48—49-es honvédek testületileg vesznek részt a temetésen. Az orvos-egylet nevében dr. *Bodor* Károly fog az elhunyt öreg ur sirjánál beszédet tartani.

A temetésen való megjelenésre a következő felhívásokat vettük:

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának tagjait tisztelettel felkértem, hogy törvényhatósági és közigazgatási bizottságunk legrégebbi és érdemekken gazdag tagjának s a közegészségügyi szakköztestület elnökének már néhai dr. *Grósz* Albert urnak folyó évi **március hó 21-én délelőtt 10 órakeresetében** tartandó temetésén teljes számmal részt venni szíveskedjenek.

Nagyvárad, 1901. március hó 20-án.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

Alólirott tisztelettel felkértem a helyben élő összes 48—49 es honvéd bajtársakat, miszerint szeretettel és köztisztelőnek örvendett kedves elnökünk dr. *Grósz* Albert elhunyt feletti fájdalomnak nyilvánítása szempontjából folyó hó 21-ik napján délelőtt fél 10 órakeresetében a városháza levéltári helyiségében mentül számosabban megjelenni szíveskedjenek, a végből, hogy a 10 órakeresetében tartandó temetésen tömegesen részt vegyünk.

Nagyvárad, 1901. márcz. 20.

Némethy Károly,
alelnök.

A biharmegyei orvos egylet választmánya tegnap délután ülést tartott *Konrád Márk* dr. elnöklése mellett, hogy kiváló tagjának halála feletti részvételének kifejezést adjon. A választmány elhatározta, hogy a temetésen az egylet testületileg vesz részt. A sirnál *Bodor* Károly dr. tart búcsubeszédet. Elhatározta a választmány, hogy az elhunyt emlékére nagyobb alapítványt tesz az egyesület a gyermekbarát-egyletnél. A május hónapban tartandó közgyűlésen *Konrád Márk* dr. mond emlékbeszédet az elhunyt felett. A választmány a temetésen való részvételre vonatkozólag a következő kérelmet intézi az orvos-egylet tagjaihoz:

Felkértem a *Biharmegyei orvos-egylet* tagjait, hogy néh. dr. *Grósz* Albert elhunyt tagtársunk végtisztességtételén — f. hó 21-én délelőtt 10 órakeresetében — lehetőleg teljes számmal megjelenni szíveskedjenek.

Találkozási hely: *Nyíry* György ur gyógyszerész-tára; idő fél 10 óra.

Nagyvárad, 1901. márcz. hó 20-án.

Dr. Edelmann Menyhért,
egyleti titkár.

* **Kifogásolt alapszabályok.** Mint már említettük, a *margittai* fiú és leány *kiáztási* egylet működését felfüggesztette a főszolgabíró. E határozat ellen a vezetőség felebbezett az alispáni hivatalhoz s mivel a könyvek és a vezetés ellen kifogás emelhető nem volt, az alispáni hivatal kimondta, hogy a helytelen, de jóváhagyott alapszabályok miatt felfüggeszteni

az egylet működését, nemhogy a szolgabírónak, de neki sincs joga, mert ez kizárólag a belügyminiszter hatásköréhez tartozik s a főszolgabíró fenti határozatát megsemmisítette. Erre a főszolgabíró kikerülve az alispáni hivatal, sürgönyileg kérte a minisztertől az egylet működésének felfüggesztését. A miniszter a kérelemnek helyt adott s a már működésben levő egylet ismét szünetelni fog; igen sok kárt okozva a környéknek. Csak azt nem értik, mi érdeke volt a főszolgabírónak, szembe szállani az alispáni határozattal.

* **A kis emberek baja.** Régi jó szokás a városnál, melyet a gyakorlat is szentesített, hogy az alacsony állású alkalmazottakat, kisebb tisztviselőket vagy díjnokokat a pénztári bevétel feleslegéből évente némi kis jutalomban részesítik, mely bizony nagyon ráfér arra a sovány keresetre, melyet szorgalmas munkájuk díjában kapnak. Az összeg mindössze oly csekély, hogy alig érdemli meg a jutalom nevet, de a szegény ember szemében, aki alig tudja a napi szükségleteit megkeresni, s kinek azon felül családja is van, valóságos mentő horgony nagy anyagi kárai közepette. Igazán meghatározó ellesni, hogy egy ilyen elesett ember milyen számítás csinál a még meg sem kapott pénzcsékvél. Egyik kopott ruházatát szeretné felujtani: milyen jó volna új kalapot, cipőt venni a husvéti ünnepekre; a másik üres éléskamráját hozná rendbe; legalább a feltámadás ünnepeken ehetne egy kis sonkát vagy fehér kalácsot, mint a többi ember. Most mindezen terveknél utját szegte, vagy legalább is elődázta a tanácsminapi határozata. A *Bordé* tanácsosnál már hat hét óta veszteglő elégtelen hangú kérvények egyszerűen leadattak a főszámvevőnek jelentés végett, a mi a kis emberek véleménye szerint aligha jelent egyebet, mint azt, hogy a jutalomból nem lesz semmi. Mi nem hisszük, hogy a szegény embereket ezáltal ilyen kiábrándulás érje. Városunk polgármestere, bár szigorú, de egyuttal humanus érzésű ember s alkalmazottaival szemben soha sem tagadta meg azt, a minek méltányosságáról meggyőződött. Már pedig úgy a következetesség, mint a méltányosság hozza magával azt, hogy ha jobb állásban levő tisztviselők kaphattak már az idén nem épen megvetendő összegeket jutalmazás képen, a nyomorral küzdő, egész nap szorgalmasan dolgozó alsóbb alkalmazottak is kapjanak egy kis pótlékot a szerény napidíjhoz, a mi annál indokoltabb, mert a zárszámadások előre láthatólag fei fognak tüntetni annyi felesleget, hogy a kért segélyek kiutalhatók lesznek.

* **A német trónörökös házassága.** A fővárosi lapok megírták, hogy a német trónörökös április második hetében királyunk meghívására Bécsbe érkezik, a hol az uralkodó vendége lesz és tiszteletére fényes udvari ünnepségeket fognak rendezni. Négy napig marad az osztrák fővárosban, a hova ő Felsége müncheni látogatása alkalmával hívta meg a német trónörökösöt. A M. E. L. bécsi telefon tudósítója jelenti, hogy nem csak udvariassági tény ez a látogatás. Az udvarhoz közel álló körökben azt beszélnek ugyanis, hogy a német trónörökös bécsi látogatása alkalmával meg fog ismerkedni egy főhercegnővel, a kinek kezét is megkéri. A kiszemelt az a legnagyobb valószínűség szerint *Erzsébet* főhercegnő, megboldogult *Rudolf* trónörökös leánya. — Ezt a hírt még a rendesnél is nagyobb fentartással kell fogadni, mert a német trónörökös protestáns vallású. *Erzsébet* főhercegnő pedig buzgó katolikus.

* **Kossuth halálának évfordulója** alkalmából tegnap márcz. 20-án az egyetemi ifjúság elzarándokolt Kossuth Lajos sirjához. B-szédek kíséretében helyezték el koszorúkat a nagy halott sirján, a melyet akkor már több koszorú borított. Az egyetemi ifjúság gyászünnepeinek második része este hat órakereset jolyt le az Egyetemi Körben. A gyászünnepekv programja a következő volt: *Elnöki megnyitó.* Tartotta:

Nagy József, az irodalmi és retorikai szakosztály elnöke. »Kossuth«. Szabolcska Mihálytól. Szavalt: Berkovics Miklós. Ünnepi beszéd. Tartotta: Tahy Endre az egyetemi Kör elnöke. »Utolsó honvéd.« Irta és felolvasta: Farkas Imre. »Felolvasás« Berzeviczy Gizella b. h. »Meghalt Kossuth.« Ilyés Bálinttól. Szavalt: Nagy Ferencz. Elnöki zárszó. Tartotta: Sántha Mihály, az irodalmi és retorikai szakosztály elnöke.

* **Katonai alapítványi helyek betöltése.** A közös hadsereg katonai nevelő és képző intézeteiben, továbbá a m. kir. honvéd főreáliskolában és a honvéd Ludovika akadémiában, a katonai tisztviselők nevelő intézeteiben a fűmői hadtengerészeti akadémiában, a cs. és kir. hadapród iskolákban az 1901/2-ik tanév kezdetén betöltendő kincstári egész és féldíjmentes illetve alapítványi és fizetési helyekre vonatkozó, a hivatalos lapban már közlétt pályázati hirdetmények hivatali helyiségben, (Olaszi város háza, földszint 9. szám) megtekinthetők s a feltételek megtudhatók. Nagyvárad, 1901. évi márczius hó 12-én. Darvassy Lajos, tanácsnok.

* **Fősorozás Nagyváradon.** Megelőzőleg holnap az utca s daruóllas nyalka legények népesítik be a tüdőoltó őrtanya udvarát. Holnap reggel kezdődik meg ugyanis Nagyváradon a fősorozás, mely 23., 26. és 27-ikén fog folytatódni. A sorozó bizottság reggel nyolcz órakor kezd meg működését s délutánonként szünetelni fog a legények válogatása.

* **Halálozás.** Vértelen elhunyt egy derék köztisztviselőben állott matróna: özv. **Magyary Györgyné** született Fodor Borbála, élete 73 éves korában. Temetése tegnap délután nagy részvét mellett ment végbe. Béke hamvaira!

EGYESÜLETEK

A nőegylet ülése.

A biharmegyei és nagyváradai nőegylet e hó 20-án az árvaházban választmányi ülést tartott, melyen özv. Grunwald Henrikné alelnöknek alatt részt vettek: dr. Bulyovszky Józsefné, Busch Dávidné, özv. Imre Jánosné, Jablonszky Emilné, Mezey Vilma, dr. Molnár Imréné, özv. dr. Mayer Agostonné, Sal Ferenczné, Sebő Pálné, Vértessy Andorné választmányi tagok, továbbá Ficzek Lajos pénztáros és Böszörményi Géza jegyző.

Az egylet által létesítendő női menedékház alap gyarapodását tanúsítja az, hogy az e czélra január hó 12-én rendezett álarozos bál 1394 kor. 36 fillér tiszta jövedelmet hozott. Örvedetes tudomásul vette a választmány ügybuzgó alelnöke özv. Grunwald Henrikné jelentését is, hogy az egylet árvaházában 32 gyermek nyervén ez idő szerint elhelyezést, egy-egy gyermek napi eltartása, ruházata, iskoláztatása, a gyógyszeres, orvos és gondnoknő vezetését is beleértve, csak 60 fillérbe kerül, mi tanúsítja azt, hogy mily gondos takarékossággal, ügyszereget van az árvaház vezetve, melyben a növendékek miben sem szenvednek hiányt s az eredmény főleg alelnöknek érdeme, kire az árvaház vezetése és felügyelete bízva van.

Az árvaház bevételeit ez évben is növelték pénztárosaik és p. dig a nagyváradai takarékpénztár 50, a keresk. bank 50 és a gazd. és iparbank 40 koronával, mely intézeteknek a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A múlt évi karácsonyi gyűjtés 830 korona 74 fillért hozott be, mely rendeltetési czéljára lesz fordítandó.

Uj tagokul a választmány fölvette Rothmann Jakabné, Kállay Alajosné, Bodó Sámuelné és Gáll Sándorné.

Az árvaházból ki fognak lépni Maár Francziska és Rémiás Etelka s a megüritült helyek

egyikére a választmány fölvette Anton Sándorné ér- adonyi lakos leányát, Juliánát.

Vége a választmány elhatározta, hogy a közgyűlést április hó végén fogja megtartani, a nap megállapítását az elnökségre bízván.

Betegsegélyző pénztári közgyűlés. A Nagyváradai Ipartestületi Betegsegélyző Pénztár rendes évi közgyűlése f. évi márcz. hó 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni, melynek tárgyai a következők: 1. Az igazgatóság évi jelentése. 2. Az 1900. évi zárszámadás, vagyonmérleg és a felügyelő-bizottság jelentése alapján a felmentvény iránti határozat. 3. Az igazgatóság választás alá eső tagjainak, továbbá felügyelő-bizottság és választott bíróság választása. 4. Azon indítványok tárgyalása, melyek a gyűlést megelőző napig írásban esetleg benyújtatnak.

Igazságszolgáltatás.

A megpofozott tanító. A télen nagy láрма támadt a körül a kérdés körül, szabad-e az iskolában a gyerekeket testi fenytéssel illetni. Miközben e felett folyt a vita s hozzászóltak a dolghoz maguk a szülők, a hírlapok s érdekelt tanítók, olyan hang is emelkedett, a mely kereken kimondta, hogy a gyermek üsse vissza a tanítóját. Üsd vissza! lett ennek az ugyszólván magára maradt felfogásnak jel-szava.

Ebben az időben történt, hogy a VII. kerületi községi iskola egyik tanítója megverte tanítványai egyikét. A kis fiu sirva ment haza és elpanaszolta a dolgot atyjának, Boschán József magánhivatalnoknak. Boschán beteg volt s lázas állapotában annyira indulatba hozta kis fiának panasza, hogy fölkelte ágyából s dühösen rohant az iskolába. Amint belépett az osztályba, a tanító, Bartalus András, éppen előadást tartott. A felbőszült apa nekiment:

— Maga verte meg a gyermekemet?

És még mielőtt csak válaszolhatott volna is a tanító, Boschán teljes erejéből arczul ütötte s elsített. Bartalus és az iskolaszolga utána futottak, de nem érték utól.

A tanító panasza folytán az ügy a törvényszék elé került s a határozat, melyet annak tárgyában a kir. ügyészség hozott, arra int, hogy az Üsd vissza! jelszónak etéren való praktizálása nagyon is veszedelmes. A kir. ügyészség ugyanis vádiratában, melyet ma terjesztett a törvényszék elé, Boschánt, az apát hatóság ellen való erőszak vétségével vádolja. Megállapítja pedig ezt a bűncselekményt azért, mert fölfogása szerint atanító, mikor hivatását teljesíti, közhivatalnoknak tekintendő. Ha ezt a fölfogást magáévé fogja tenni a törvényszék is, Boschánra meglehetősen szigorú büntetés vár.

A törvényszék vádtanácsa a kérdés fölött e hó 26-án tartandó ülésén fog dönteni.

ZENE ÉS MŰVÉSZET.

Fedák Sári, a Népszínház kedvelt primadonnájának kedvenc nótáját a S rhattok már, sirhattok márlányok baka nótát *Dóczy Józseftől* közli a közkezdveltségű »Zenélő Magyarország« z. nemű folyóirat e havi 6-ik füzeté. E füzetben van még *Ellinger O.* lendületes szép »Auréli« polkaja. *Costa M.* »Kis virág vidd tikomat« remek szép dalromauca és végül *Fesca Sándor* »Esti dal« salondarabja.

A zongora zeneirodalom legjelentősebb és legsikerültebb újdonságait adja e páratlanul álló közkezdveltségű folyóirat minden füzetében, úgy, hogy annak előfizetői teljesen nélkülözhetik a más kiadványokban csak 10—20-

szorosan magasabb áron megszerezhető újabb zeneműveket.

Előfizetési ára a »Zenélő Magyarország«-nak negyedévre 6 füzetre 68 zeneoldal tartalomra 3 korona. Egyes számot 60 fillér beülddött bélyegekért küld a »Zenélő Magyarország« kiadóhivatala, Budapest, VI. Csengery-utca 62/a.

IRODALOM.

Érdekes olvasó könyvek. *Sirisaka* Andor lapunk utján tudatja a t. olvasó közönséggel, hogy a saját szerkesztésében és kiadásában megjelent munkái közül az alábbi három művet fél árban küldi bérmentve. Munkái ezek: 1. »Magyar Közmondások Könyve« (22 iv, 352 oldal) 4 kor. helyett 2 kor. 2. — »A közmondásokról« Tanulmány (4 iv, 64 oldal) egy kor. helyett 50 fillér. — 3. »Anyósok Könyve« Humorisztikus, szatirikus anyós-tárgy apróságok mulatságos és tanulságos gyűjteménye. Temérdek képpel, százannyi élezzel. (12 iv, 192 oldal) Füve 2 kor. helyett 1 kor. Diszpéldány 4 kor. helyett 2 kor. — Megrendelési cím: *Sirisaka* Andor, *Bogdása* (Baranyamegyében).

SZINHAZ.

HETI MŰSOR.

Csütörtök: Stuart Mária (Paulayné v. j.)
Péntek: Gésák (Miss Mary Halton föllépe.)
Szombat: Gésák (Miss Mary Halton föllépte.)

Nebántsvirág

— *Delin* Henrik 30 éves karmesteri jubileuma. —

Harmincz éve, hogy dirigálja *Delin* Henrik a pajkos operetteket, classicus operákat, bánatos vagy vig népszínműveket, most már külsőleg ősz ember, de belsőleg még mindig csupa hév, fiatalság és lelkes ambícióval tele. És ha a színlap ezt nem jelzi, átsiklik rajta szépen az a csekély számú közönség, anélkül, hogy tudná, miért volt a karmesteri emelvény nemzeti szín szallaggal keresztül font babérrággal feldiszitve. Mert másezt az évfordulót nem jelezte. A közönség igen hideg volt, lelkes taps csak a kaszárnya jelenetnél hangzott fel.

A darab különben igen bizonytalan érzelmek hatását szülte a nézőkben. A tarthatatlan állapotok tetőpontja és a bebeszélte megelégedés közt ingadozott. Hárman beugrottak: *Lányi* Edith, *Dési* Alfréd és *Bérczi* Gyula. És tetszett mind a három. *Lányi* majdnem tökéletes. *Dési* félig jó, (hogy egészen nem az, a szerepének köszönhetette, mely éneklést kívánt tőle), *Bérczi* egy tökéletes alakítást nyújtott. A színpadi jelenet a színházi beugrás és darabváltozás »szellemes« vicceiből daskálkodott. *Füredy* és *Bérczy* lelke ralta! — Kis szerepeikben *Füredy* és *Szilágyi* keltettek zajos derűtséget hűlés-mentes arczjátékkal. Közönség a már megszokott csekély számban. (He.)

Stuart Mária. Schiller remekműve, Stuart Mária kerül ma előadásra *Paulayné* Adorján Berta vedézföllépésével. A nagyhatású drámára hosszabb ideje lelkesen készülttek a szereplők. *Paulayné* a darab czimszerepét Mária királynőt adja, ami a művésznőnek ismert, kiváló alakítása. A többi főszerepet *Balazs* Olga (Erzsébet királynő), *Berkó* Jolán (dajka), *Könyves* János (Leicester), *Peterdy* (Burleigh), *Szarvasi* (Davison), *Gáthy* (Mortimer), *Bognár* (Paulet) s *Szilágyi* (Shrewsbury) játsza.

Miss Mary Halton vendégszerelése. A város sőt a vármegye közönsége körében is óriási érdeklődéssel várják a világhírű angol szubrett, Miss Mary Halton vendégszerelését. A jegyek előjegyzése jöhet tegnap vette kezdetét, mégis az igazgatói irodába a vármegye legtávolabbi eső helyéről is számos megkeresés érkezett jegyek iránt. A nagy hírű primadonna holnap, pénteken délelőtt érkezik Nagyváradra s este lép föl színpadunkon a *Gésák* Mímóza szerepében, mely a művésznőnek világszerte megcsodált alakítása. Rolly-Pollyt Örley Flóra fogja játszani. A miss szombaton este ugyancsak a *Gésákban* vendégszerel.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 157.

Idénybér. 155 sz.

Nagyváradon, csütörtökön, 1901. márcz. 21-én

Stuart Mária.

Szomorujáték.

S Z E M E L Y E K :

Erzsébet, Anglia királynője	—	Balázs Olga
Mária, skót királyné	—	P. Adorján Berta
Shrewsbury	—	Szilágyi Dezső
Burleigh	—	Peterdy Sándor
Leicester	—	Könyves Jenő
Davison	—	Szarvasi Sándor
Kent	—	Füredi József
Aubespine, francia követ	—	Deésy Alfréd
Believre	—	Rákossy Gáspár

HELYÁRAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsólye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlászék 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., középső 2-ik sor 50 kr., oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., díák és katonajegy 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

Kezdeté 7 órákor, vége 10 órákor.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órákor.

A holnapi előadásra jegyek előre válthatók d. u. 3 órától 5-ig a rendes nappali pénztárnál.

Holnap pénteken, márcz. 22-én

A Gésák.

Operette.

REGÉNY-CSARNOK.

S i b i l l a .

Irtá: Adalbert Károly.

Németből fordította: Lubinszky Anna.

54.

— Hasonló helyzetben vagyok, kastélykert, minden mi körül vesz egy tündér mese, gyönyörű új dallamok csendülnek felém. Aig foghatom fel, hogy jutottam miad ebbe s nem tudom eléggé kifejezni köszönetemet kedves jószágos grófné!

— Ne gondolkozz ezen. Csak egy bért kérek s nem álok el tőle. Akarom, hogy tegezz és szeress mint testvéredet.

A szép leány mélyen elpirult, a sötét pillák alatt csillogott szeme. Büszke volt, midőn alázatosan mondá:

— Önhez hasonló nem lehetek grófné. Nem áll hatalmába nazzá tenni. Hagyja nekem a szerencsét, önnek szolgálni s végtelen halámat kimutatni.

— Igen itt van! Mindenkinek czélja akaratát keresztül vinni. Itt állsz esztelen büszkeséggel, melyet önérzetnek mondasz, nem törődve azzal, hogy nekem, ki minden óhajodat teljesíteni töreksem, csak érted élek, csak reád

gondolok, első kérésemet, melyet hozzád intéztem, nem teljesítet. Illa édes szívem tedd meg kérésemet!

Sibilla haragudott önmagára, hogy csak vonakodva teljesíté!

Unica jó kedvű lett, mint mindég ha akaratát teljesítet. Kedveskedett Sibillával, örömben uszott.

— Most menj hozd el a hegedűd. Kíváncsi vagyok az új darabot hallani. — Nap, nap után szebb lesz. Hála Istennek, hogy felébresztették hosszú álmából.

Még nem telt el két perc Sibilla távozása után újra nyílt az ajtó és Tom jelenté:

— Méltóságos asszony, idegen ur, — Cenare, phillogia doktora!

— Ki? Olasz?

— Németül beszél, de olasznak látszik.

Nagyon csinos, nagyon finom!

— Vezesd be!

Cynár szembe állt ifjúkori szerelmével. Egy esodálkozó, kétkedő, kérdő tekintet és Unica megismerte. Fiatal leányos gyorsasággal ugrott fel a chaiselongueről. Elpirulva, nevetve, gyönyörűen, mindkét kezét felé nyújtotta.

— Hozta Isten, öreg barátom, jó órában itt a Comó tavánál.

— Bocssáson meg grófné, hogy korai jövetelemmel zavartam. Nem hagyott nyugtot, mióta jelenlétéről tudomásom van.

— Kétszeresen szívesen látott, ha jövetele nem feszes látogatás.

Vizsgálták egymást és tudták, hogy teszik. Hüen, helyesen értelmezte Unica mosolyát, mely mondá:

— Még mindég a tündér, kinek körébe a szegény halandó Cynár büntetlenül nem merészkedhetik.

Ő kevésbé biztosnak érzé magát. Nem tagadhatta, hogy idő előtt megvénült, nem sejté, hogy Unicának ez tetszett. Az érdekes arc, őszülő fürtök, sötét szemek, buskomoly tekintet meggyerték. Határozottan előnyt nyújtott az életuni, blazirt költőnek.

— Mily kellemes itt a Comó tavánál találkozni, távol az otthonos társaságtól, jegyzé meg Unica.

— Ha nem volnának a hegyek (s az ön jelenlétében elfelejtem azokat) azt hinném, Seegardban vagyok a kék tengernél.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.*

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjának mai számában dr. Mayer László ur, vonatkozva tegnap közzétett szavaimra, közzétette a Nagyváradon 1901. márcz. hó 2-án megbizottjaink által felvett jegyzőkönyvet. — Ezért dr. Mayer urnak hálás köszönettel tartozom, mert eléggé sajnáltam, hogy azt én nem tettem közzé, ugyanis éppen e jegyzőkönyvből — mint dr. Mayer ur helyesen jegyzi meg — lehet megítélni a tiszta tényállást és annak helyességét, hogy én a közöttünk felmerült ügyet anélkül, hogy a megbizottak bármelyikét is a legtávolabbiól is érteni akartam volna, nem tarthattam elintéztnek, habár megbizottjaink a jegyzőkönyvben külön külön maguk részéről, elintéztnek jelentették ki, ugyanis midőn megbizottjaim kijelentették, hogy én dr. Mayer urat sérteni nem akartam, sértés nem eszközöltetett, lovagias uton megtorlandó sértés fenn nem forog és nem tagadták meg az én nevében az elégtételadást, hanem csak ők nem láttak indokoltnak további elégtételadást, akkor dr. Mayer László urnak, ha minden áron sértést keresett, tőlem más segédeket kellett volna kérni, főleg midőn megbizottjai által kimondatja, hogy a fentieket nem tartják elégséges elégtételadásnak. — Ezen köteleességében nem tekinthette gátul megbizottjainak azon kijelentését, hogy ők felük részéről befejeztnek nyilvánítják az ügyet, mert azok maguktól nem kérhettek tőlem más megbizottakat s így felük utasítása értelmében az ügyet befejeztnek kellett tekinteniök.

Ennyit az igazságért.

Nagyvárad, 1901. márcz. 20.

Tisztelettel

Szokoly Tamás.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

TAVIRATOK.

Az autonómiai tárgyalások.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) A kath. autonómia 27-es bizottsága ma a kath. oktatás és nevelés ügyet tárgyalta. A tanácskozást holnap folytatják.

Merényletek a czár ellen.

Szt.-Pétervár, márcz. 20. (Saját tud. táv.) Csak most kelt híre annak, hogy a czár pár ellen legújabbankétf merénylet is tervezetett, a melyek szerencsére nem sikerültek. Egyik a napokban történt, mikor a czár és a czárné sétakocsizásra indultak; ekkor az utolsó perczben jutott tudomására Tayleff tábornoknak, hogy a Miklós-hídnál merénylők várnak az uralkodó párra.

A másik még februárban történt. A czári pár a képzőművészeti kiállításba ment. A mint a terembe léptek, hirtelen egy magas termelű fiatal ember sietett feléjük, kezét zsebében tartva. A kíséret rögtön értelmetlenül tette, elfogta s a rendőrségre kísérte. Tagadott erősen, de nihilistát sejtene benne.

A búrok harezai.

London, márcz. 20. A Daily Telegraph jelenté, hogy a fokföldi hollandusok egyik vezető embere, a ki különben a fokföldi parlamentnek tagja. Kafiraniában ezer német kobonistát toborzott és ezekkel a búrokhoz csatlakozott. A lap megjegyzi, hogy ezek a gyarmatosok angol alattvalók, a kiket annak idején az angol kormány telepített oda. (M. T. I.)

Meghiusult béketárgyalások.

London, márcz. 20. Chamberlain gyarmatügyi miniszter kijelenti, hogy Botha levélben közölte Kitchenerrel, hogy nincs abban a helyzetben, hogy kormányának komoly megfontolásra ajánlja azokat a feltételeket, melyeket neki felajánlani Kitchenernek megbízása volt. Botha hozzátette, hogy kormánya és legfőbb tisztjei az ő nézetében osztoznak. Az erre az ügyre vonatkozó iratokat ma este a parlament elé terjesztik.

Elsülyedt hajó.

Fiume, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) A Fiume nevű gőzös szerencsétlenül nekiment egy uszó docknak s elsülyedt; többben a tengerbe fulladtak a hajó legénységéből.

Kina.

Washington, márcz. 20. Itt attól tartanak, hogy a Pekingben folyó kártérítési tárgyalások egyes hatalmasságok követelése miatt meg fognak hiúsulni. A pekingi amerikai követ nyugtalanító jelentést küldött. Ugy látszik, hogy a követek nem tudnak megegyezni. (M. T. I.)

Karambol a villamossal.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) Ma este a Lloyd-klub előtt a villamos vasút kocsija összeütközött egy hintóval. Tóth János kocsis a kerekek alá került s iszonyuan össze van roncsolva, haladoklik. A hintó darabokra tört. A fogatban ketten ültek: Blau Zsigmond és Simon magán hivatalnok, akik megsebesültek.

Kossuth-gyászünnepély.

Budapest, márcz. 20. (Saj. tud. táv.) Az egyetemi kör retorikai szakosztálya igen szépen sikerült gyászünnepet rendezett Kossuth Lajos halálának évfordulóján. Az ünnepi szónok Rigó Ferencz volt, a kinek nagyszabású emlékbeszéde mély hatást tett a hallgatóságra.

Pestis.

Melbourne, márcz. 20. Brisbaneben és Perthben több pestis eset fordult elő. (Magy. T. Iroda.)

Fokváros, márcz. 20. Ma öt ember betegedett meg pestisben, köztük három európai (M. T. I.)

Durban, márcz. 20. A Fokvárosból ideérkezett Rostincastle gőzöst vesztegár alá vették, mert egy pestiseset fordult elő rajta. (M. Táv. I.)

Derouléde párbaja.

Páris, márcz. 20. Derouléde azt táviratozza egy itteni lapnak, hogy a párbaj meg nem történtéről szóló hírek nem felelnek meg a valóságnak. A párbajt azért nem vívták meg, mert Buffet kijelentette, hogy védtelenül fog Derouléde pisztolya elé állani, mivel mint jó keresztény nem löhet embertársára. (M. T. I.)

Japán.

Jokohama, márczius 20. Az aishában azt indítványozták, hogy a kormánynak az adótörvények kérdésében tanúsított magatartása miatt bizalmatlanságot szavazzanak. Az indítványt kis többséggel elvetették. (M. T. I.)

Az orosz diákszavargások.

Pétervár, márczius 20. Egyes lapok konstatálják, hogy a mostani diákszavargások azért öltöttek oly rendkívüli mérvet, mert nemcsak az előkelő osztály, de maga a nép is a zavargók pártjára állott és a rendőrséget és katonaságot formálisan inzultálta. Ez annál meglepőbb, minthogy a nép eddig mindig segítkezett nyújtott a rendőrségnek hasonló zendülések elnyomásán.

Tegnap az az ellenőrizhetetlen hír keríngött a városban, hogy Szijagin belügyminiszter ellen merényletet követtek el.

Agitáció a sah ellen.

Pétervár, márcz. 20. A külügyminisztériumhoz érkezett hírek szerint Perzsiában ismét nagy agitáció folyik a sah és kormányrendszer ellen. Különösen a papság lázítja a népet, Tiberisben és Teheránban falragaszdon hívják fel a népet ellentállásra azzal, hogy a sah, mióta Európában járt, elhagyta az izlámot és reformokat akar életbe léptetni. Egyes helyen a zavargások komoly jelleget öltöttek és katonaságnak kellett közbelépni. (M. T. I.)

Zátonyra jutott naszád.

Sanghai, márczius 20. A Cloyer angol ágyunaszád a Jangee folyón Kinkiang alatt zátonyra jutott. A Rebdole ágyunaszád segítségére ment. (M. T. I.)

Az angol király és a bajor regens herczeg.

London, márczius 20. Hivatalosan közzé teszik, hogy a király Luitpold bajor régensherczegnek a Bath-rend disznagykeresztjét adományozta. (M. T. I.)

A szabadkőművesek ellen.

Páris, márczius 20. A kamara ülése este 9 óráig tartott. Brache hosszú beszédet mondott a szabadkőművesek ellen. A vitát ma folytatják. (M. T. I.)

KOZGAZDASAG.**A Bihar megyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.**

A Bihar megyei Gazdasági Egyesület tegnap tartotta közgyűlését a vármegyeház nagytermében.

Szabó József elnökelt; jelen voltak: Beöthy László főispán, Vidovich György, Telegdy József, Örléy Kálmán, Száhlend R. Károly, Bereczky Géza, Markovits Antal, Markovics Kálmán, Géczy Lajos, Wertheimstein Alfréd, Olasz Elemér, Papp Imre, Hoffmann Henrik, Cziffra Gerő, Plathy Miklós, Beöthy Atilla, Csányi F., Alexander Lajos és Weingärtner Andor egyt. titkár.

A közgyűlés megnyitása után felolvasta titkár az elnökség évi jelentését, mely hű képet adja az egyesület elmúlt évi működésének.

Az elnökség jelentése.

Felemlíti a jelentés, hogy Tisza Kálmánt, mint az egyesület diszelnökét 70-ik születése napja alkalmából üdvözölte az elnök az egyesület nevében. — Az egyesület falkolóját a vértetű pusztítása folytán nagy veszélyben volt, de még eddig sikerült a pusztulástól megmennteni. Az epres kertben sikerült teljesen elfojtani a bajt. Közöséges gépolajt és ásványolajat ajánl ez ellen az elnökség.

Részletesen foglalkozik a jelentés az elmúlt évben a nagyvárad hegyi választmányával közösen Nagyváradon rendezett szőlő permetező kiállításával, a melynek teljes sikere volt s nem csak hazai gépgyárosok, hanem külföldiek is részt vettek a kiállításon.

Ismerteti a b.-ujfalui szántás verseny eredményét, majd örvendetesen jelenti, hogy az egyesület kezdeményezése és miniszter rendelkezése folytán az évben Bihar megyében két alsófokú gazdasági iskola létesül és pedig Nagyszalontán és Derecskén.

Az elmúlt évben a megye több helyén gazdasági szakelőadások, továbbá szarvasmarha és ló kiállítások tartottak, igen szép sikerrel.

A tüzsdéi 50 grammos jegyzés valamint a bihari buza helytelen jegyzése ellen tiltakozott az egyesület választmánya, valamint felírt a kereskedelmi miniszterhez a tüzsdéi határidő üzlet és a papirbuza reformja iránt. — Az autonóm vámtarifa tárgyában általánoságban megtette véleményét, de az adatok csak most érkeztek be a vasuti forgalomról s így részletes véleményét ezután teszi meg az egyesület. — Az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez az egyesület képviselőjében Telegdy József, Örléy Kálmán és Szunyogh Szabolcs küldettek ki. — A földmivelési miniszter a régi hűségese cselédek 100—100 korona jutalomban részesíti. Bihar megyében az egyesület előterjesztésére 17 cseléd részesült a jutalomban.

A jelentést tudomásul vették.

A minisztereknek köszönetet szavaztak a gazdasági iskolák felállításáért.

A számvizsgálók jelentése szerint az egyesület pénztári maradványa az elmúlt évről 330 korona, a bika-alap maradványa 23,227 korona. Tudomásul vették.

Az 1901. évi költségelőirányzatot 13,127 kor. 46 fillér kiadással s ugyanannyi bevétellel elfogadták. — A kertész járandóságát a tiszta jövedelem 20%-ában állapították meg.

Ezután Szabó József tisztársai nevében is köszönetét fejezi ki az eddigi bizalomért s mivel megbízatásuk lejárt, állásáról lemond s a tisztújítás megejtését kéri.

Beöthy László indítványozza, hogy a tisztújítást most hagyják függőben s a választást közelebbi rendkívüli közgyűlésben ejtsék meg.

Az indítványt elfogadták s a tisztújar választását április hó első felére halasztották.

Ezzel véget ért az ülés.

A berettyó-ujfalui állatvásártér. Egy pár évvel ezelőtt indult meg a berettyó-ujfalui állatvásár ügye. Utóbb a községi testület úgy határozott, hogy jó helyen van a város északi részén, míg a megye közgyűlése az állatvásárnak a község északi széléről a déli vagy keleti részére leendő áthelyezését mondta ki. Így a vasut állomás közelébe jutna az állatvásár. A vármegye ezen határozatát Szabó Károly és társai, továbbá Fényes Géza és társai most megfeleltek. A földmivelési miniszter most döntött a kérdésben s a vármegye határozatának a feloldásával, a felebbezéseknek adott igazat. Így az állatvásár továbbra is Berettyó-Ujfalui község északi oldalán marad.

Kelch Jenő és Társa**Tőzsde jelentése.**

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

	Budapest, márcz. 20.
Osztrák hitel	703 —
Magyar hitel	717 50
Allamvasut	692 —
Rimamurányi	500 50
Magyar jelzálog	464 —
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, márcz. 20.
Buza októberre	7 75
Buza áprilisra	7 60
Tengeri	5 30
Rozs okt.	6 68
Zab ápr.	6 23
Káposzta, repce, aug.	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. márcz. 20-án.

Magyar aranyjárdék 4%	118 25
Magyar koronajárdék	92 80
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	121 —
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	100 50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119 —
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92 25
Italmérségi jog megváltási kötvény	99 20
Horváth-szlavónföldtehermentesítési kötvény	93 50
Magyar nyerevény-sorsjegy-kölcsön	172 50
Tiszszabályozás s zezedi sorsjegyek kölcsön	145 —
Osztrák járadék papirban	97 90
Osztrák járadék ezüstben	97 70
Osztrák járadék aranyban	117 75
Osztrák korona járadék	97 35
Osztrák államsorsjegyek	141 50
Osztrák magyar bank részvény	16 75
Magyar hitelbank részvény	722 —
Osztrák hitelintézet részvény	688 —
Parisi vista	95 35
20 frankos arany (Napoleon d'or)	19 08
Németbirodalmi márka	117 55
London vista	240 40
20 márkás arany	28 50

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Nagyvárad város polgármesterétől.

1093/1901. eln. szám.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának f. évi márczius hó 14 napján tartott ülésében 44/2682—1901. kgy. szám alatt kelt határozata értelmében a kinevezés folytán megüresedett I-ső osztályu esetleg üresedésbe jövő II oszt. alkaptányi állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhivom ennelfogva mindazokat, akik a f. évi április havi rendes közgyűlésen választás útján betöltendő s a szerv. szab. rendelet 216. §. I. pontja értelmében 2200 korona fizetés és 600 korona lakbér illetményvel javadalmazott I. osztályu, esetleg az üresedésbe jövő 2000 korona fizetés és 600 korona lakbér illetményvel javadalmazott II. osztályu rendőralkaptányi állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerűen felszerelt az I.

oszt. rendőralkapitányi állásnál az 1883. évi I-ső t.-cz. 3 §-ában előirt elméleti képzettségüket is igazoló pályázati kérvényüket méltóságos Dr. Beöthy László főispán urhoz, mint a kijelölt választmány elnökéhez *f. év április hó 6-ik napjának d. e. 11 órájáig* annival is inkább nyujtsák be, mivel a később beadott pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Nagyvárad, 1901. márcz. hó 20-án.

Dr. Bulyovszky József,
polgármester.

56-1-3.

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tulajdonát képező színház és Posta-utcák sarkán levő, továbbá a Rulikovszky-ut mentén a gázgyár mellett fekvő II. és III. számú puszta telkek eladása czéljából 1901. évi április hó 3-án magánjellegű árverés fog tartatni.

Az árverés a színház mellett levő telken d. e. 9 órakor fog megkezdetni s a gázgyár mellett II. és III. számú telkeken a helyszínen folytatatni.

A színház mellett puszta telek kikiáltási ára 12000 korona, a gázgyár mellett II számú teleké 3364 korona 20 fillér, a III. számú teleké 3364 korona 20 fillér; bánatpénzül a kikiáltási árak 10%-a szolgál, mely az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban alulírott kezeihez lesz leteendő.

Árverelők az árverési feltételeket annak elismeréséül, hogy az árverési fel-

tételeket ismerik s magokat azoknak mindenkben alávetik, a bánatpénz letelekekor aláírni kötelesek.

Árverelni szóval vagy írásban zárt ajánlat utján lehet; írásbeli zárt ajánlatokhoz a bánatpénz is csatolandó.

A színház melletti telket illetőleg az árverési feltételek kiegészítése képen megjegyeztetik, hogy az ott lévő bérkocsi megálló hely beszüntetésével a diszletraktárnak a Bémer-tér felőli sarkától az Apácza-utca felé terjedő utca rész fog — ha ezt vevő kívánná — bérkocsi állomásul kijelöltetni; a gázgyár melletti II. és

III. számú telkeket illetőleg pedig megemlítettik, hogy az ezen telkek előtt levő nyílt viz levezető árkot Nagyvárad városa saját költségén fedett csatornával fogja kicseréltetni.

Egyébb kikötések az árverési feltételekből, melyek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők, tudható meg.

Kelt Nagyvárad, 1901. márcz. hó 20-án.

Komlóssy József s. k.,
jog- és gazdaságügyi tanácsnok,
mint az árverelési küldöttség
elnöke.

57-1-8.

K R U G S T E I N I Z I D O R U T Ó D A

Telefon 67. sz.

ROSENBERG IZSÓ

Telefon 67. sz.

a »Beocsini Czementgyári Unio« képviselője,
Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca.

Ajánlja: Beocsini, román és portland cément, erdélyi gipsz, valódi aszfalt fedéllemez, elszigetelő lemezek és elszigetelő anyagok, carbolineum, tinctoral, stuccatur-nádfonat, kőagyagcsövek, cémentlapok, betoncsövek, keramit, disztégla, fedélcserép, karstmárvány, továbbá kitünő amerikai petróleum, elsőrendű gépolajok, gépszir és kocsikenős raktárát.

Vállal: Aszfaltozásokat valódi természetes aszfalttal. Nedves falak szárazzá tételét aszfalttal. Szagtalan aszfalt fedéllemezeli vagy Kátrány kőfedéllemezeli mindeannemű tetőfedés és Facement-fedést.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA R. T.

Nagyvárad, Apácza-utca 3. szám.

Művek,

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat
jutányos árak mellett.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfekjek,

számlák, falragaszok,
báfi meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.